

Pomembne informacije o izobraževanju na domu za starše in učitelje

1. PRAVNA PODLAGA

Izobraževanje na domu je urejeno v Zakonu o osnovni šoli (členi 88. do 92.). Zakon staršem daje možnost, da uveljavljajo pravico do izobraževanja svojih otrok na domu.

Zakonodaja to tematiko opredeljuje v Zakonu o osnovni šoli in Pravilniku o preverjanju in ocenjevanju ter napredovanju učencev v osnovni šoli.

Izvleček iz

ZAKONA O OSNOVNI ŠOLI

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

Ta zakon ureja osnovnošolsko izobraževanje, ki ga izvajajo javne in zasebne osnovne šole ali se izvaja kot izobraževanje na domu.

2. člen

(cilji izobraževanja)

Cilji osnovnošolskega izobraževanja so:

- zagotavljanje kakovostne splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu;*
- spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;*
- omogočanje osebostnega razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe;*
- pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;*
- vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja, do drugih ljudi, svoje in drugih kultur, naravnega in družbenega okolja, prihodnjih generacij;*
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujanje državljske odgovornosti;*

- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije;
- vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- razvijanje pismenosti in razgledanosti na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju;
- razvijanje pismenosti ter sposobnosti za razumevanje in sporočanje v slovenskem jeziku, na območjih, ki so opredeljena kot narodnostno mešana, pa tudi v italijanskem in madžarskem jeziku;
- razvijanje sposobnosti sporazumevanja v tujih jezikih;
- razvijanje zavedanja kompleksnosti in soodvisnosti pojavov ter kritične moči presojanja;
- doseganje mednarodno primerljivih standardov znanja;
- razvijanje nadarjenosti in usposabljanja za razumevanje in doživljanje umetniških del ter za izražanje na različnih umetniških področjih;
- razvijanje podjetnosti kot osebnostne naravnosti v učinkovito akcijo, inovativnosti in ustvarjalnosti učenca.

5. člen

(pravica do izbire oblik izobraževanja)

Starši imajo pravico izbrati osnovnošolsko izobraževanje svojih otrok v javni ali zasebni šoli ali kot izobraževanje na domu.

64. člen

(nacionalno preverjanje znanja)

V 6. in 9. razredu se znanje učencev preverja z nacionalnim preverjanjem znanja, s katerim se preverjajo standardi znanja, določeni z učnim načrtom (v nadaljnjem besedilu: nacionalno preverjanje znanja).

Nacionalno preverjanje znanja je za učence 6. in 9. razreda obvezno.

V 6. razredu osnovna šola po predpisanem postopku izvede nacionalno preverjanje znanja iz slovenščine ali italijanščine oziroma madžarščine na narodno mešanih območjih, matematike in prvega tujega jezika.

V 9. razredu osnovna šola po predpisanem postopku izvede nacionalno preverjanje znanja iz slovenščine ali italijanščine oziroma madžarščine na narodno mešanih območjih, matematike in tretjega predmeta, ki ga določi minister.

Tretji predmet določi minister tako, da v mesecu septembru izmed obveznih predmetov 8. in 9. razreda izbere največ štiri predmete in določi, iz katerega tretjega predmeta se bo preverjalo znanje na posamezni šoli.

Osnovna šola starše pisno obvesti o dosežkih učenca pri nacionalnem preverjanju znanja.

Dosežki nacionalnega preverjanja znanja so dodatna informacija o znanju učencev.

Podatki in analize o dosežkih nacionalnega preverjanja znanja se ne smejo uporabiti za razvrščanje šol.

Za učence zasebnih šol in šol, ki izvajajo program osnovne šole po posebnih pedagoških načelih, je tretji predmet pri nacionalnem preverjanju znanja prvi tuji jezik.

Učenci priseljenci iz drugih držav, katerih materni jezik ni slovenski in se prvič vključijo v osnovno šolo v Republiki Sloveniji v 6. in 9. razredu, opravljajo v tem šolskem letu nacionalno preverjanje znanja prostovoljno.

Nacionalno preverjanje znanja je za odrasle prostovoljno.

Podrobnejše določbe o izvajanju nacionalnega preverjanja znanja izda minister.

88. člen
(pravica do izobraževanja na domu)

Starši imajo pravico organizirati osnovnošolsko izobraževanje svojih otrok na domu.

89. člen
(uveljavitev pravice do izobraževanja na domu)

Starši najkasneje do začetka šolskega leta o izobraževanju otroka na domu pisno obvestijo osnovno šolo, v katero je otrok vpisan.

Obvestilo iz prejšnjega odstavka vsebuje ime in priimek otroka, kraj, kjer bo izobraževanje potekalo, in ime in priimek oseb(e), ki bo(do) otroka poučevala(e).

Starši o izobraževanju na domu šolo obvestijo za vsako šolsko leto posebej.

Osnovna šola vodi dokumentacijo o izobraževanju učenca na domu.

90. člen
(preverjanje znanja)

Z izobraževanjem na domu mora učenec pridobiti vsaj enakovreden izobrazbeni standard, kot ga zagotavlja obvezni program javne šole.

Učenec opravlja preverjanje znanja, na podlagi katerega se ugotovi doseženi standard znanja. Doseženi standard znanja preverja osnovna šola, na katero je učenec vpisan.

Od 1. do 3. razreda se preverja znanje iz slovenščine in matematike. Na narodno mešanih območjih se v šolah z italijanskim učnim jezikom preverja znanje iz italijanščine in matematike, v dvojezičnih šolah pa iz slovenščine ali madžarščine in matematike.

Od 4. do 6. razreda se preverja znanje iz slovenščine, matematike in prvega tujega jezika. Na narodno mešanih območjih se v šolah z italijanskim učnim jezikom preverja znanje iz italijanščine, matematike in prvega tujega jezika, v dvojezičnih šolah pa iz slovenščine ali madžarščine, matematike in prvega tujega jezika.

Od 7. do 9. razreda se preverja znanje iz slovenščine, matematike, prvega tujega jezika, zgodovine, domovinske in državljanske kulture in etike, športa, vsaj enega naravoslovnega in enega družboslovnega predmeta ter vsaj enega predmeta s področja umetnosti. Na narodno mešanih območjih se v šolah z italijanskim učnim jezikom namesto iz slovenščine preverja znanje iz italijanščine, v dvojezičnih šolah pa iz slovenščine ali madžarščine.

Znanje učencev, ki se izobražujejo na domu, oceni izpitna komisija.

Če učenec ne doseže standarda znanja za posamezni razred, ima pravico do ponovnega preverjanja znanja pred začetkom naslednjega šolskega leta.

Če učenec ponovnega preverjanja znanja ne opravi uspešno, mora v naslednjem šolskem letu nadaljevati osnovnošolsko izobraževanje v javni ali zasebni osnovni šoli. Če učenec 9. razreda ponovnega preverjanja ne opravi uspešno, lahko 9. razred ponavlja ali opravlja popravni izpit.

Za učence s posebnimi potrebami, ki se izobražujejo na domu po prilagojenih programih izobraževanja ali po posebnem programu vzgoje in izobraževanja, se preverjanje, znanja izvaja v skladu s pravilnikom, ki ureja osnovnošolsko izobraževanje učencev s posebnimi potrebami na domu.

91. člen

(nacionalno preverjanje znanja za učence, ki se izobražujejo na domu)

Za učence, ki se izobražujejo na domu, se za nacionalno preverjanje znanja uporablja določba 64. člena tega zakona.

Za učence s posebnimi potrebami, ki se izobražujejo na domu po prilagojenih izobraževalnih programih in po posebnem programu vzgoje in izobraževanja, se za preverjanje znanja uporablja določba 67. člena tega zakona.

92. člen

(spričevalo o izobraževanju na domu)

Osnovna šola, na katero je učenec vpisan, izda učencu spričevalo o izobraževanju na domu. Spričevalo o izobraževanju na domu je javna listina.

Pri izdajanju spričeval o izobraževanju na domu se uporabljajo določbe od 83. do 87. člena tega zakona.

Za učence s posebnimi potrebami, ki se izobražujejo na domu po prilagojenih izobraževalnih programih ali po posebnem programu vzgoje in izobraževanja, se pri izdajanju spričeval uporabljajo določbe drugega odstavka 82. člena tega zakona ter tretjega in četrtega odstavka 84. člena tega zakona.

102. člen

(globa za prekrške za starše)

Z globo od 100 do 300 eurov se za prekršek kaznuje starše, če v roku, določenem v 96. členu tega zakona, šoli ne sporočijo sprememb podatkov, vsebovanih v zbirkah podatkov iz 95. člena tega zakona (96. člen tega zakona).

Z globo od 500 do 1000 eurov se za prekršek kaznuje starše, če:

- ne vpišejo otroka v osnovno šolo v skladu s 45. členom tega zakona;*
- njihov otrok ne obiskuje pouka in drugih dejavnosti v okviru obveznega programa osnovne šole iz neopravičljivih razlogov (50. člen tega zakona);*
- izobraževanje njihovega otroka na domu ne poteka v skladu z 89., 90. in 91. členom tega zakona, če gre za razloge na strani staršev.*

izvleček

PRAVILNIKA o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli

II. OCENJEVANJE ZNANJA

6. člen

(ocenjevalci)

Znanje učenca iz posameznega predmeta ocenjuje učitelj, ki predmet poučuje, če s tem pravilnikom ni drugače določeno.

Pri popravnih in predmetnih izpitih učenčevo znanje oceni izpitna komisija.

Znanje učenca, ki se izobražujejo na domu, oceni izpitna komisija.

17. člen
(izobraževanje na domu)

Učenec, ki se izobražuje na domu, opravlja preverjanje znanja iz predmetov, ki jih določa Zakon o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11 in 40/12 – ZUJF; v nadaljnjem besedilu: Zakon o osnovni šoli).

Znanje učenca, ki se izobražuje na domu, oceni izpitna komisija šole, na katero je učenec vpisan.

Šola starše učenca, ki se izobražuje na domu, sproti obvešča o rokih in načinu izvedbe ocenjevanja znanja učenca.

Učenec, ki se izobražuje na domu in ne doseže minimalnih standardov znanja za posamezni razred oziroma je negativno ocenjen, ima pravico do ponovnega ocenjevanja znanja na enak način in v rokih, ki so določeni za opravljanje izpitov v drugem roku skladno s pravilnikom o šolskem koledarju.

31. člen
(izpitna komisija)

Učenec izpite opravlja pred izpitno komisijo.

Izpitna komisija ima predsednika in dva člana, ki jih imenuje ravnatelj osnovne šole praviloma izmed učiteljev šole, v posameznih primerih pa lahko za člana komisije imenuje tudi učitelja druge šole.

32. člen
(ustni in pisni izpiti)

Izpiti so pisni in ustni ali samo ustni.

Pisni in ustni izpit se opravlja pri slovenščini in italijanščini oziroma madžarščini, tujem jeziku in matematiki, pri drugih predmetih je izpit samo ustni.

Pisni del izpita traja praviloma 45 minut, vendar največ 60 minut, ustni del pa lahko traja največ 30 minut.

Teme, naloge in vprašanja za izpit, ki so v skladu z učnim načrtom predmeta, določi izpitna komisija pred začetkom opravljanja izpita. Izpitna komisija oceni učenca neposredno po ustnem izpitu. Z oceno seznaní učenca takoj.

2. UVELJAVITEV PRAVICE DO IZOBRAŽEVANJA NA DOMU

Starši morajo najkasneje **do začetka šolskega leta** o izobraževanju na domu pisno obvestiti osnovno šolo, na katero je otrok vpisan. Med šolskim letom pravice do izobraževanja na domu ni možno uveljavljati.

Zakon o osnovni šoli določa, da obvestilo vsebuje: **ime in priimek otroka, kraj, kjer bo izobraževanje potekalo in ime ter priimek osebe, ki bo otroka poučevala**. Starši lahko za obveščanje šole uporabijo pripravljeni obrazec.

Zakon ne zahteva, da bi morali starši utemeljiti razloge, iz katerih uveljavljajo to pravico, morajo pa šolo o tej obliki izobraževanja obvestiti za vsako šolsko leto posebej. **Šola v primeru izobraževanja na domu staršem ne izda nobenega upravnega akta (dovoljenja, soglasja)**. Za to obliko se starši in učenec odločijo prostovoljno, zavezani pa so z določbami, ki se nanašajo na preverjanje in ocenjevanje znanja ob koncu šolskega leta oziroma ob koncu vzgojno-izobraževalnih obdobj. Zakon ne predpisuje pogojev za osebe, ki otroka poučujejo na domu, niti jim v ta namen niso zagotovljena javna sredstva. Ob tem še pojasnjujemo, da osnovnošolska zakonodaja ne predvideva t. i. šolanja na daljavo oziroma izobraževanja preko spleta.

Če se starši odločijo za izobraževanje na domu že na začetku, to je ob vpisu otroka v osnovno šolo, se otrok vpiše v tisto osnovno šolo, ki ga je v skladu z 48. členom Zakona o osnovni šoli dolžna vpisati, to je šola šolskega okoliša, v katerem otrok stalno oziroma začasno prebiva. Če bi starši želeli izobraževanje na domu izvajati preko druge šole (torej šole izven matičnega šolskega okoliša), v tem primeru glede vpisa in prepisa na drugo šolo veljajo enaki pogoji oziroma postopek kot za ostale učence, kar pomeni, da se poleg Zakona o osnovni šoli upošteva tudi Uredbe Vlade, ki urejajo merila za oblikovanje javne mreže osnovnih šol.

V kolikor izobraževanje na domu ne poteka v skladu z 89., 90. in 91. členom Zakona o osnovni šoli in gre za razloge na strani staršev, je to prekršek po 102. členu zakona, ki ga na podlagi prijave šole obravnava Inšpektorat RS za šolstvo in šport.

3. NORMATIVNE PODLAGE

3.1. Izvajanje pravice do izobraževanja na domu

Učenec, ki se izobražuje na domu, je vpisan na določeno šolo in ima status učenca ter se vodi v šolski dokumentaciji kot učenec, ki je vključen v oddelek posameznega razreda.

Šolska dokumentacija, ki je predpisana s Pravilnikom o dokumentaciji v osnovni šoli, se smiselno uporablja tudi za učence, ki se izobražujejo na domu. Za učence, ki se izobražujejo na domu, se vodi naslednja dokumentacija: vpisni list, matični list, matična knjiga, dnevnik, ređovalnica, izdajajo pa se jim predpisana spričevala, obvestila in potrdila.

Ob tem se upošteva tudi določila podzakonskih aktov (Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli, Pravilnik o šolskem koledarju za osnovne šole, Pravilnik o obrazcih javnih listin v osnovni šoli, Pravilnik o nacionalnem preverjanju znanja v osnovni šoli), ki določajo roke ter načine preverjanja in ocenjevanja znanja ter napredovanje učencev in izdajo listin učencem, ki se izobražujejo na domu.

Zakon ne predvideva, da bi se izobraževanje na domu izvajalo tako, da bi bil učenec vmes prisoten pri pouku oziroma bi se udeleževal dejavnosti, ki jih v skladu z letnim delovnim načrtom organizira šola. Medletnega preverjanja oziroma ocenjevanja znanja za učence, ki se izobražujejo na domu, šolska zakonodaja ne predvideva, niti ni predvideno, da bi šola učencu posredovala preizkuse znanja.

Predpostavlja se, da bo učenec v izobraževanje na domu vključen skozi celo šolsko leto in torej ni posebej predvideno, da bi to obliko izobraževanja med šolskim letom prekinil. Starši namreč z izbiro za tovrstno obliko izobraževanja v celoti prevzemajo odgovornost za izvedbo izobraževanja svojega otroka. Izjemoma bi bila prekinitev izobraževanja na podlagi vloge staršev sicer možna, vendar pa mora učenec nadoknaditi manjkajoči del snovi in pridobiti ocene iz vseh predmetov za posamezni razred. V takem primeru je šola starše zato dolžna opozoriti, da z vključitvijo v redni režim izobraževanja za njihovega otroka od vključitve dalje veljajo enaka pravila kot za ostale učence (glede prisotnosti pri pouku, preverjanja in ocenjevanja znanja ter napredovanja). To tudi pomeni, da bo učenec od vključitve dalje moral pridobivati ocene iz vseh predmetov po obveznem predmetniku in torej zanj glede preverjanja znanja ne velja več določba 90. člena Zakona o osnovni šoli.

3.2. Daljši izostanek od pouka

V praksi smo bili seznanjeni tudi z nekaterimi primeri, ko so bili učenci dlje časa odsotni od pouka in so starši med letom želeli za vmesno obdobje oziroma za čas do zaključka šolskega leta uveljavljati pravico do izobraževanja na domu. Ker takšne možnosti v zakonu ni, kombinacija obeh omenjenih načinov izobraževanja ni izvedljiva.

Zakon o osnovni šoli v 53. členu pa omogoča, da ravnatelj lahko na željo staršev iz opravičljivih razlogov dovoli učencu daljši izostanek od pouka. V takem primeru se je glede na 27. člen pravilnika, ki ureja preverjanje in ocenjevanje znanja, potrebno s starši dogovoriti, kako bo učenec nadoknadil manjkajočo snov in pridobil ocene. O prilagoditvah odloči učiteljski zbor. Če pa je učenec zaradi opravičene odsotnosti ob koncu pouka neocenjen iz posameznega predmeta, lahko do konca šolskega leta opravlja predmetni izpit.

3.3. Preverjanje in ocenjevanje znanja učencev

Z izobraževanjem na domu mora učenec pridobiti vsaj enakovreden izobrazbeni standard, kot ga zagotavlja program javne šole. Učenec mora s tem namenom opravljati preverjanje znanja, ki je v funkciji ocenjevanja znanja, na podlagi katerega se ugotovi doseženi standard znanja. Doseženi standard znanja preverja osnovna šola, na katero je učenec vpisan.

Učenec opravlja preverjanje znanja, na podlagi katerega se ugotovi doseženi standard znanja. Nabor predmetov je po posameznih vzgojno-izobraževalnih obdobjih določen v 90. členu Zakona o osnovni šoli:

- a) Od 1. do 3. razreda se preverja znanje iz slovenščine in matematike. Na narodno mešanih območjih se v šolah z italijanskim učnim jezikom preverja znanje iz italijanščine in matematike, v dvojezičnih osnovnih šolah pa iz slovenščine ali madžarščine in matematike.
- b) Od 4. do 6. razreda se preverja znanje iz slovenščine, matematike in prvega tujega jezika. Na narodno mešanih območjih se v šolah z italijanskim učnim jezikom preverja znanje iz italijanščine, matematike in prvega tujega jezika, v dvojezičnih osnovnih šolah pa iz slovenščine ali madžarščine, matematike in prvega tujega jezika.
- c) Od 7. do 9. razreda se preverja znanje iz slovenščine, matematike, prvega tujega jezika, zgodovine, domovinske in državljanske kulture in etike, športa, vsaj enega naravoslovnega in enega družboslovnega predmeta ter vsaj enega predmeta s področja umetnosti. Na narodno mešanih območjih se v šolah z italijanskim učnim jezikom namesto iz slovenščine preverja znanje iz italijanščine, v dvojezičnih osnovnih šolah pa iz slovenščine in madžarščine.

Ob koncu šolskega leta učenci opravljajo preverjanje znanja pred izpitno komisijo, ki oceni njihovo znanje iz predpisanih predmetov. Glede izpitne komisije in izpitov se uporabljajo določbe pravilnika, ki ureja preverjanje in ocenjevanje znanja. Sestava izpitne komisije je identična kot za predmetne izpite. Izpitna komisija ima predsednika in dva člana, ki jih imenuje ravnatelj praviloma izmed učiteljev šole, v posameznih primerih pa lahko za člana komisije imenuje tudi učitelja druge šole.

Roki za preverjanje znanja

Za učence, ki se izobražujejo na domu, poteka ocenjevanje znanja v prvem roku v času od zaključka prvomajskih počitnic do konca drugega ocenjevalnega obdobja, ter v drugem roku v desetih delovnih dneh

pred začetkom novega šolskega leta. Roki so določeni s šolskim koledarjem (pravilnik in navodila ministra). Šola starše učenca, ki se izobražuje na domu, o rokih in načinu izvedbe ocenjevanja znanja obvesti vsaj 3 tedne pred predvidenim rokom. Lahko jim posreduje tudi okvirne informacije o vsebini ocenjevanja.

Če učenec ne doseže standarda znanja za posamezni razred, ima pravico do ponovnega preverjanja znanja pred začetkom naslednjega šolskega leta. Če učenec ponovnega preverjanja znanja ne opravi uspešno, mora v naslednjem šolskem letu nadaljevati osnovnošolsko izobraževanje v javni ali zasebni šoli. Za učence, ki se izobražujejo na domu, glede napredovanja v naslednji razred veljajo enaka pravila, kot za ostale učence. Če učenec 9. razreda ponovnega preverjanja ne opravi uspešno, lahko 9. razred ponavlja ali opravlja popravni izpit.

Nacionalno preverjanje znanja (NPZ)

Učenci, ki se izobražujejo na domu, opravljajo tudi NPZ. Za te učence se uporablja 64. člen Zakona o osnovni šoli, ki določa, da je NPZ za učence 6. in 9. razreda obvezno. Podrobnejše določbe so predpisane s Pravilnikom o nacionalnem preverjanju znanja v osnovni šoli, glede rokov se upošteva Pravilnik o šolskem koledarju za osnovne šole in s tem povezana podrobnejša navodila ministra, glede izvedbe pa je potrebno upoštevati vsakoletna navodila za izvedbo NPZ v osnovni šoli. Šola k NPZ prijavi tudi učence, ki se izobražujejo na domu. Pisno preverjanje znanja ti učenci opravljajo hkrati z ostalimi učenci. Za učence, ki se izobražujejo na domu, veljajo enaka določila o načinu in trajanju NPZ kot za ostale učence. V primeru, da se učenec iz utemeljenih razlogov NPZ ne more udeležiti, starši o tem obvestijo šolo. Šole morajo starše pravočasno seznaniti z navodili in roki za NPZ in načinom izvedbe.

3.4. Vodenje dokumentacije in izdajanje listin (spričevala, obvestila in potrdila)

O poteku ocenjevanja znanja učenca, ki se izobražuje na domu, komisija vodi zapisnik, ki poleg podatkov o učencu (ime in priimek, datum rojstva, številka matičnega lista, razred in oddelek), vsebuje tudi datum in čas opravljanja ustnega in/ali pisnega izpita, predmete, pri katerih učenec opravlja izpit, naloge in pridobljene ocene, navedeni pa so tudi člani izpitne komisije.

Osnovna šola, na katero je otrok vpisan, ob koncu pouka v šolskem letu izda spričevalo, ki je javna listina. V tem delu se uporabljajo določbe Zakona o osnovni šoli in Pravilnika o dokumentaciji v osnovni šoli. Šola uporabi predpisan obrazec za spričevalo v skladu s Pravilnikom o obrazcih javnih listin v osnovni šoli. Če učenec opravlja osnovnošolsko izobraževanje na domu, se to vpiše na spričevalo pod 'Opombe'. Učencem, ki se izobražujejo na domu, šola izda tudi druge listine (obvestila in potrdila), ki se nanašajo na ocenjevanje znanja in izobraževanje učenca (npr. obvestilo o dosežkih pri nacionalnem preverjanju znanja, potrdilo o šolanju).

Osnovna šola starše učenca, ki se izobražuje na domu, pisno obvesti o dosežkih učenca pri nacionalnem preverjanju znanja na obrazcu 'Obvestilo o dosežkih pri nacionalnem preverjanju znanja'.

3.5. Izposoja učbenikov iz učbeniškega sklada

Učenci, ki se izobražujejo na domu, imajo pravico do izposoje učbenikov iz učbeniškega sklada. Glede možnosti izposoje učbenikov iz učbeniškega sklada šola do začetka šolskega leta obvesti starše učencev, ki se izobražujejo na domu. Izposoja poteka na enak način kot za ostale učence.

Učenci, ki se izobražujejo na domu, lahko koristijo tudi šolsko knjižnico.

3.6. Učenci s posebnimi potrebami

Učenci s posebnimi potrebami se lahko izobražujejo na domu le na podlagi odločbe o usmeritvi, če zaradi primanjkljajev, ovir oziroma motenj ne morejo prisostvovati pouku in zaradi individualiziranega pristopa lažje dosežajo cilje oziroma standarde znanja, določene z učnimi načrti. Pogoje in kriterije za financiranje podrobneje določa **Pravilnik o osnovnošolskem izobraževanju učencev s posebnimi potrebami na domu**.

4. POMEMBNO ZA RAZVOJ OTROKA

Tovrstno izobraževanje prinaša nekatere izzive. Starše učencev, ki se izobražujejo na domu, želimo opozoriti, da je potrebno biti pozoren na:

ČAS IN TRUD

Šolanje na domu staršem omogoča, da sodelujejo pri učenju svojega otroka; tako pri intelektualnem in čustvenem razvoju, kot tudi pri razvoju drugih sposobnosti in veščin. To je pravzaprav velik dar, vendar pa morajo biti starši pripravljeni vložiti v šolanje svojega otroka toliko časa, truda in energije, kolikor jih od njih zahtevajo izbira najboljšega učnega načrta in metod poučevanja, oblikovanje ustrezne strukture in seveda sam proces učenja in poučevanja. Pri tem mislimo predvsem priprave na pouk in seveda pouk sam. Če naj bo otrok vključen v učni proces tako na intelektualnem, kot tudi čustvenem ter socialnem področju, morajo biti za to motivirani tudi starši. Otroku je treba pomagati pri pripravi urnika za učenje. Skupaj se dogovorite kako bo potekal pouk. Ali želite, da se celoten dnevni pouk odvije zjutraj in dopoldne ali ga boste razporedili čez cel dan? Predvidite koliko časa boste potrebovali za dosego določenega cilja in predvidite koliko časa bo potrebno za dosego vseh ciljev. Ne pozabite na to, da otrok pred izpiti potrebuje dovolj časa za utrjevanje znanja, ki ga je pridobil na začetku učenja in ga je verjetno tudi že pozabil.

SOCIALIZACIJA

Družabni stiki so številčno in časovno bolj omejeni, če se otrok izobražuje na domu. Poleg tega tudi niso samoumevni in jih morajo tako starši, kot tudi otroci, aktivno iskati, kar od staršev zahteva nekaj časa in truda.

Zagotovo pa se morajo otroci družiti tudi s svojimi vrstniki. To potrebo boste lahko zadovoljili z neformalnim druženjem z njegovimi vrstniki in s tem, da otroku poiščete ustrezne dejavnosti kot so športni, ustvarjalni ali umetniški tečaji ali krožki, kjer imajo otroci obilo priložnosti za druženje z vrstniki.

ZNANJE

Starši, ki izobražujejo svoje otroke na domu, morajo otroku podati ustrezno znanje, ki se ocenjuje na koncu leta. **Ocenjujejo se doseženi cilji iz učnih načrtov**, zato ne zadošča le učenje po učbeniku ali delovnem zvezku. Učni načrti za osnovno šolo se nahajajo na naslovu <https://www.gov.si teme/programi-in-ucni-nacrti-v-osnovni-soli/#e247>

Ker se ob koncu šolskega leta ne preverja znanje pri vseh predmetih, je potrebno vložiti trud v to, da se učenec uči tudi predmete, ki se jih ne ocenjuje, kajti v nadaljnjem življenju se bo lahko srečal s situacijo, ki bo zahtevala to znanje. Treba je vedeti, da je potrebno znanje črpati iz različnih virov, zato je dobro, da ima učenec poleg učbenika na voljo tudi dodatno literaturo. Učenec npr. v 8. razredu opravlja 9 izpitov, v 9. skupaj z izpiti za NPZ pa kar 11 izpitov in to v dobrem mesecu. Zavedati se je treba, da je to za učenca izredno zahtevno obdobje, zato priporočamo, da otroka tudi na tak način ustrezno predhodno pripravite in se pogovorite z njim o tem, da bo takrat pod veliko psihično obremenitvijo.

OBVEZNOSTI STARŠEV

Obveznosti staršev izhajajo iz normativnih podlag (zakoni in pravilniki, ki predpisujejo postopke izobraževanja na domu). Še posebej bi radi opozorili, da so starši dolžni obveščati šolo o vseh spremembah, ki bi nastale v času izobraževanja na domu. Tako kot je pomembno, da se starši aktivno vključujejo v izobraževanje svojega otroka v šoli in komunicirajo z učitelji, je še bolj pomembno, da je ta komunikacija zagotovljena pri izobraževanju na domu. Svetujemo vam komunikacijo z razrednikom in s šolsko svetovalno službo, ki vam bo lahko pomagala pri spremljanju psihološko sociološkega razvoja vašega otroka.

OBVEZNOSTI ŠOLE

Šola starše in učenca seznani z učnimi gradivi, ki so pomembna za usvajanje učne snovi. Učenec ima pravico do učbenikov iz šolskega učbeniškega sklada. Šola učenca seznani z datumi za izpite na katerih se ocenjuje znanje.

Šola se mora držati zakonsko določenih obveznosti, zato ne more otroka ocenjevati iz več predmetov, kot je določeno v zakonu. Včasih to želijo nekateri starši, vendar se moramo zavedati, da je zakonodajalec s temi odločbami zaščitil učenca pred preveliko obremenitvijo.

Glede na to, da je v interesu šole čim boljše usvojeno znanje, bomo otroku omogočali vstop v spletne učilnice, ki jih vzdržuje šola.

Šola ni dolžna kopirati učnih gradiv in izdelkov, ki nastajajo pri pouku in jih pošiljati učencu, ki se izobražuje na domu.

Ocenjevanje znanja učencev, ki se izobražujejo na domu, šola izvede v rokih, ki so predvideni v šolskem koledarju, ki ga za vsako šolsko leto posebej predpiše minister pristojen za vzgojo in izobraževanje.

Ravnatelj in strokovni delavci šole smo vedno odprti za pogovor s starši o izobraževalnih in vzgojnih izzivih, s katerimi bi se srečali pri izobraževanju in vzgoji svojega otroka.

Angelca Mohorič,
ravnateljica

Šentvid pri Stični, 17. 9. 2021